

उल्लास

कृतिपत्रिका

12. वित्तीय साक्षरता

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे.

राज्य साक्षरता केंद्र

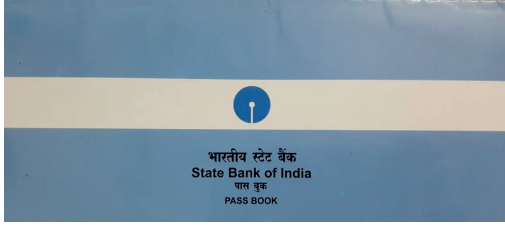

कृतिपत्रिका - 1

12. वित्तीय साक्षरता

- चित्रे व नावांच्या योग्य जोड्या रेषेच्या साहाय्याने जुळवा.

चेक

एटीएम मशीन

पास बुक

एटीएम कार्ड

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 7, 14

- आम्ही शिकलो : बँक व्यवहाराशी निगडित वस्तुंची नावे ओळखायला शिकलो.

कृतिपत्रिका - 2

12. वित्तीय साक्षरता

- खालील वाक्यांशाच्या योग्य जोड्या जुळवा.
- बँकेत खाते उघडण्यासाठी
- ओळखपत्राची झेरॉक्स जोडावी.
- फॉर्म सोबत
- सुरक्षित राहते.
- बँकेत आपले धन
- एटीएम कार्ड मिळते
- जन धन खाते
- छोटासा फॉर्म भरा.
- खाते उघडल्यावर
- सुरुवातीला शून्य रकमेवर उघडता येते.

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 9, 12

- आम्ही शिकलो : बँकेत खाते उघडण्याची प्रक्रिया व त्याचे फायदे शिकलो.

कृतिपत्रिका - 3

12. वित्तीय साक्षरता

- रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

(व्याज, चेक, एटीएम, खात्यात, कर्ज)

- 1) _____ मुळे बँकेत न जाता पैसे काढता येतात.
- 2) बँकेत जमा केलेल्या पैशावर _____ मिळते.
- 3) _____ मुळे पैसे न काढता पैशांची देवघेव करता येते.
- 4) काही बँकेत सोने तारण ठेवून त्यावर _____ घेता येते.
- 5) सहकारी योजनेद्वारे मिळणारी आर्थिक साहाय्यतेची रक्कम आपल्या _____ जमा होते.

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 9, 12, 15

- आम्ही शिकलो : बँकेद्वारे मिळणाऱ्या विविध सुविधा व फायदे याबाबत शिकलो.

कृतिपत्रिका - 4

12. वित्तीय साक्षरता

- बँकेत खाते उघडण्यासाठी काय-काय आवश्यक आहे, त्यासमोर (✓) खूण करा.

■ फोटो

■ आधार कार्ड

■ किराणा बिल

■ पॅन कार्ड

■ मतदान ओळख पत्र

■ जन्म प्रमाणपत्र

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 9, 12

- आम्ही शिकलो : बँकेत खाते उघडण्यासाठी आवश्यक कागदपत्रांची माहिती मिळाली.

कृतिपत्रिका - 5

12. वित्तीय साक्षरता

- कंसातील योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा.

- 1) आपले एटीएम कार्ड हरवल्यास _____
(आपले एटीएम कार्ड ब्लॉक करू/रडत बसू)
- 2) आपण एटीएम कार्डचा पिन विसरल्यास _____
(बँकेत जाऊन दुसरा पिन घेऊ/एटीएम कार्ड वापरणे बंद करू)
- 3) फोनवर कोणी ओटीपी मागत असल्यास _____
(देणार/देणार नाही)
- 4) ऑनलाइन विजेचे बिल भरायचे असल्यास _____
(मोबाईलचा वापर करू/आधार कार्डचा वापर करू)

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 9, 12

- आम्ही शिकलो : बँकेचे व्यवहार सुरक्षित कसे करायचे हे शिकलो.

कृतिपत्रिका - 6

12. वित्तीय साक्षरता

- तुम्हांला 1800 रुपये बँकेत जमा करायचे आहेत, त्यासाठी खालील स्लीप भरा.

STATE BANK OF INDIA भारतीय स्टेट बँक शाखा-सेलू/Br. Seloo (11149)		
Date / दिनांक _____ 20__		
A/C No. _____		
For the Credit of _____ के खाते में जमा करने हेतु Amount (In words) Rupees _____ ₹. (शब्दों में) _____		
Details of Cash / Cheque रोकड / चेकी का विवरण	Rs. ₹.	P. ₹.
Total Rs. कुल ₹.		
Cashier रोकडिया	Cash Passing Officer रोकड / पासकर्ता अधिकारी	

Home Branch :		Contact No.:	Pan No.:		
STATE BANK OF INDIA भारतीय स्टेट बँक शाखा-सेलू/Br. Seloo (11149)			Date / दिनांक _____ 20__		
CA/SB/RD/CC/DL/TLU Account Pay -in-Slip काजु/रकज/कासर्ती जमा काजल / केस ड्रेफिट/कांग जजम/साकी जजम काजल जमा करी NOTE : Please use separate slip for depositing Cash and Cheque, Draft etc. _ नोट : कृपया नकद तथा चेक ड्राफ्ट इति जमा करने हेतु अलग पत्ती का उपयोग करे			A/C No. _____ खाता क्र.		
For the Credit of the Account of (Name) _____ के खाते में जमा करने हेतु (नाम) _____ Amount (In words) Rupees _____ ₹. (शब्दों में) _____			Instalment for* के लिए किस्त *		
PARTICULARS OF विवरण		CHEQUE चेकस	Cash नकद		
Drawn on Bank अदाकर्ता बँक	Branch शाखा	Cheque No. चेक नं.	Cash Notes रोकड नोट	Amount राशि Rs. ₹.	P. ₹.
			x 2000		
			x 500		
			x 200		
			x 100		
			x 50		
			x 20		
			x 10		
			Coins सिक्के		
			TotalRs. कुल ₹.		
Cashier's Scroll No. रोकडिया/सारणी क्र. अंतरण	Cashier रोकडिया	Cash Officer Passing Officer रोकड / पासकर्ता अधिकारी	Jotting Book सूची पही	Partition No. विभाजन क्र.	Deposited by (Signature) जमाकर्ता के हस्ताक्षर

- तुम्हांला 950 रुपये बँकेत जमा करायचे आहेत, त्यासाठी खालील स्लीप भरा.

STATE BANK OF INDIA भारतीय स्टेट बँक शाखा-सेलू/Br. Seloo (11149)		
Date / दिनांक _____ 20__		
A/C No. _____		
For the Credit of _____ के खाते में जमा करने हेतु Amount (In words) Rupees _____ ₹. (शब्दों में) _____		
Details of Cash / Cheque रोकड / चेकी का विवरण	Rs. ₹.	P. ₹.
Total Rs. कुल ₹.		
Cashier रोकडिया	Cash Passing Officer रोकड / पासकर्ता अधिकारी	

Home Branch :		Contact No.:	Pan No.:		
STATE BANK OF INDIA भारतीय स्टेट बँक शाखा-सेलू/Br. Seloo (11149)			Date / दिनांक _____ 20__		
CA/SB/RD/CC/DL/TLU Account Pay -in-Slip काजु/रकज/कासर्ती जमा काजल / केस ड्रेफिट/कांग जजम/साकी जजम काजल जमा करी NOTE : Please use separate slip for depositing Cash and Cheque, Draft etc. _ नोट : कृपया नकद तथा चेक ड्राफ्ट इति जमा करने हेतु अलग पत्ती का उपयोग करे			A/C No. _____ खाता क्र.		
For the Credit of the Account of (Name) _____ के खाते में जमा करने हेतु (नाम) _____ Amount (In words) Rupees _____ ₹. (शब्दों में) _____			Instalment for* के लिए किस्त *		
PARTICULARS OF विवरण		CHEQUE चेकस	Cash नकद		
Drawn on Bank अदाकर्ता बँक	Branch शाखा	Cheque No. चेक नं.	Cash Notes रोकड नोट	Amount राशि Rs. ₹.	P. ₹.
			x 2000		
			x 500		
			x 200		
			x 100		
			x 50		
			x 20		
			x 10		
			Coins सिक्के		
			TotalRs. कुल ₹.		
Cashier's Scroll No. रोकडिया/सारणी क्र. अंतरण	Cashier रोकडिया	Cash Officer Passing Officer रोकड / पासकर्ता अधिकारी	Jotting Book सूची पही	Partition No. विभाजन क्र.	Deposited by (Signature) जमाकर्ता के हस्ताक्षर

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 5, 11

- आम्ही शिकलो : बँकेत पैसे जमा करण्यासाठी स्लीप भरायला शिकलो.

कृतिपत्रिका - 8

12. वित्तीय साक्षरता

● चूक की बरोबर ते लिहा.

1) भीम अॅपद्वारे आपण ई-पेमेंट करू शकतो.

---

2) बँकेतून फोन आल्यास त्यांना ओ.टी.पी. सांगावा.

---

3) भीम/फोन पे/गुगल पे या अॅप द्वारे आपण दूर असलेल्या व्यक्तींना लगेच पैसे पाठवू शकतो.

---

४) क्रॉस चेक बँकेत दिल्यास लगेच पैसे मिळतात.

---

५) एटीएम कार्ड हे एक इलेक्ट्रॉनिक कार्ड आहे.

---

६) खराब झालेले एटीएम कार्ड कुठेही फेकून देणे.

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 9, 12, 15

● आम्ही शिकलो : बँकिंग व्यवहार कसे करायचे ते शिकलो.

कृतिपत्रिका - 9

12. वित्तीय साक्षरता

- खाली दिलेला फॉर्म भरा.

1) नाव : _____

2) वय : _____

3) लिंग : _____

4) पत्ता : _____

5) वार्षिक उत्पन्न : _____

6) मोबाईल क्रमांक : _____

7) बँक खाते क्रमांक : _____

8) बँकेचे नाव : _____

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 9, 11, 12, 15

- आम्ही शिकलो : बँकेचे व्यवहार करायला शिकलो.

कृतिपत्रिका - 10

12. वित्तीय साक्षरता

- अरुणचे बँकेत 8,000 रुपये होते. त्याने बँकेत 7,000 रुपये जमा केले, तर आता बँकेत त्याचे किती रुपये आहेत?

- फातिमाच्या यु.पी.आय. मध्ये 10,000 रुपये आहेत. त्यापैकी तिने 3,000 रुपयांचे ऑनलाईन शॉपिंग केले, तर आता तिच्या यु.पी.आय. मध्ये किती रुपये शिल्लक राहिले?

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 4, 5, 11

- आम्ही शिकलो : बँकेचे व्यवहार करायला शिकलो.

कृतिपत्रिका - 11

12. वित्तीय साक्षरता

- अंजूमने भीम ॲप द्वारे 4,000 रुपये शिरीनला पाठवले. आता तिच्या खात्यामध्ये 3000 रुपये शिल्लक आहेत, तर अंजूमच्या खात्यात आधी किती रुपये होते ?

- राकेशच्या यु.पी.आय. मध्ये 12,000 रुपये होते. त्याने 7,000 रुपयांचा मोबाईल ऑनलाईन खरेदी केला, तर आता त्याच्या यु.पी.आय. खात्यामध्ये किती रक्कम शिल्लक आहे ?

अध्ययन निष्पत्ती क्र. 4, 5, 11

- आम्ही शिकलो : बँकेचे व्यवहार करायला शिकलो.

